

**Управління культури, національностей, релігій та
охорони об'єктів культурної спадщини
Одеської обласної державної адміністрації**

**Одеська обласна універсальна наукова
бібліотека ім. М. Грушевського**

Науково-методичний відділ

**Реалізація Державної програми
«Українська книга» в бібліотеках
Одеської області в 2015-2017 роках.
Вивчення популяризаторської діяльності і
попиту на літературу, що отримана за
Державною програмою**

**Основні положення та
методика проведення дослідження**

**Одеса
2018**

Реалізація Державної програми «Українська книга» в бібліотеках Одеської області в 2015-2017 роках. Вивчення популяризаторської діяльності і попиту на літературу, що отримана за Державною програмою : основні положення та методика дослідж. [Текст] / Управління культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини Одес. облдержадмін. ; Одес. обл. універс. наук. б-ка ім. М. Грушевського ; наук.-метод. від. ; [підгот. Т. Г. Ковалькова, Н. П. Маловік; комп'ют. набір Н. П. Маловік ; оформл. та редактув. О. М. Ласкевич ; відп. за вип. О. А. Булгакова]. – Одеса, 2018. – 11 с. – 15x21. – 45 прим. : б. ц.

Зам. № 26 від 25.06.2018 р.
Тираж 45 прим.

1. Обґрунтування проведення дослідження

Науковий і культурний розвиток сучасної України неможливо уявити без зміцнення української мови, без покращення стану книговидавництва, книгорозповсюдження і популяризації української книги. Підтвердженням тому є Указ Президента України «Про невідкладні заходи щодо зміцнення державного статусу української мови та сприяння створенню єдиного культурного простору України» (31.05.2018р.) Бібліотеки в цьому процесі відіграють дуже важливу роль. Тому поповнення бібліотечних фондів якісними україномовними виданнями є запорукою успішного вирішення означених завдань.

З 2005 року в Україні діє Державна програма «Українська книга». Головною метою Програми є забезпечення випуску соціально значущих видань для збереження інформаційного, освітнього та культурного рівня українського суспільства; формування позитивного іміджу держави, підвищення її престижу в світі.

Бібліотеки Одеської області отримують літературу за означеною Програмою і успішно популяризують її. Підтвердженням тому є підсумки аналогічного дослідження 2008 року, проведеного ОУНБ ім. М. Грушевського. З часом репертуар видань «Української книги», їх тиражі і форми популяризації дещо змінилися. Які зміни відбулися і яким чином вони вплинули на комплектування і використання україномовної літератури дозволить з'ясувати запропоноване дослідження.

2. Мета дослідження

Покращення складу бібліотечних фондів за рахунок якісних україномовних видань. Удосконалення форм і методів популяризації означених видань. Зміцнення української мови, сприяння її вивченню і використанню.

3. Завдання дослідження

Вивчення ефективності реалізації програми «Українська книга» в бібліотеках Одеської області у частині поповнення фондів публічних бібліотек кращими творами національної та світової художньої літератури, довідковими, науково-популярними виданнями з різних галузей знань за 2015-2017 рр. та вивчення популяризаторської діяльності і попиту на літературу, що отримана за Державною програмою.

4. Методи дослідження

Аналіз статистичних даних.
Анкетування.

5. Об'єкт дослідження

Бібліотечний фонд.
Запити і уподобання користувачів.

6. Учасники дослідження

1. ОУНБ ім. М. Грушевського (розробка методики, організація проведення дослідження, узагальнення отриманих даних).
2. ЦРБ, ЦМБ (організація дослідження, збір статистичних даних, проведення анкетування, обробка матеріалу, надання інформації до ОУНБ).
3. Бібліотеки області (збір статистичних даних, проведення анкетування).

7. Методика дослідження

Необхідно зібрати і проаналізувати статистичні дані щодо кількісного і якісного складу надходжень літератури за програмою «Українська книга», ефективності їх популяризації і використання. Дані оформити у вигляді таблиці (Додаток 1) і пояснень до неї. Таблиці заповнюються на кожну бібліотеку окремо і аналізуються центральними бібліотеками. **ЦРБ (ЦМБ) заповнюють зведені таблиці по ЦБС, по міським і сільським філіям окремо, аналізують дані і надсилають зведені таблиці, висновки і пропозиції** на електронну адресу науково-методичного відділу ОУНБ ім. М. Грушевського (nmo_ounb@ukr.net).

У ході вивчення також передбачається провести опитування користувачів бібліотек (5 анкет на кожну бібліотеку) (Додаток 2); здійснити аналіз анкет; зробити висновки, звернувши увагу на оцінку репертуару нових надходжень за програмою «Українська книга», якості фонду і задоволення читацького попиту респондентів; на використання всієї системи традиційних і інноваційних форм і методів роботи з популяризації означеної літератури; на пропозиції користувачів щодо покращення складу фонду і якості обслуговування. **Аналіз даних анкетування, висновки, пропозиції у електронному вигляді** просимо надсилати на електронну адресу науково-методичного відділу ОУНБ ім. М. Грушевського (nmo_ounb@ukr.net).

8. Термін здійснення дослідження

1. Розробка програмами та методики дослідження – II кв. 2018 р.
ОУНБ ім. М. Грушевського.
2. Збір матеріалів – II-III кв. 2018 р.
Бібліотеки області.
3. Надання інформації до ОУНБ ім. М. Грушевського – листопад 2018 р.
ЦМБ. ЦРБ.
4. Підведення підсумків – IV кв. 2018 р.
ОУНБ ім. М. Грушевського

**Статистичні дані щодо реалізації Державної програми
«Українська книга»**

(назва бібліотеки)

(назва ЦБС)

Фонд бібліотеки	на 01.01.2018 р.		
Кількість примірників	прим.		
Надійшло документів за програмою «Українська книга»	2015 р.	2016 р.	2017 р.
Кількість назв			
Кількість примірників			
Відсоток від загального надходження	%	%	%
У тому числі надійшло за галузями:	2015 р.	2016 р.	2017 р.
- Суспільно-політична література (прим.)			
- Природничо-наукова (прим.)			
- Технічна і сільськогосподарська (прим.)			
- Мистецтво (прим.)			
- Мовознавство Літературознавство (прим.)			
- Художня література (усього прим.)			
у т.ч. перевидання класичних творів (прим.)			
твори сучасних авторів (прим.)			
Видано користувачам документів за програмою «Українська книга»	2015 р.	2016 р.	2017 р.
Кількість примірників усього			
Який це відсоток від загальної видачі	%	%	%
У тому числі видано за галузями:	2015 р.	2016 р.	2017 р.
- Суспільно-політична література (прим.)			
- Природничо-наукова (прим.)			
- Технічна і сільськогосподарська (прим.)			

- Мистецтво (прим.)			
- Мовознавство Літературознавство (прим.)			
- Художня література (усього прим.)			
у т.ч. перевидання класичних творів (прим.)			
твори сучасних авторів (прим.)			
Кількість видань (згідно з листками повернення і книжковими формулярами), які були затребувані й отримані користувачами			
1-2 рази			прим.
3-5 разів			прим.
6-10 разів			прим.
більше 10 разів			прим.
Перелічіть книги, які замовляли найчастіше			
1.			
2.			
3.			
4.			
Кількість видань, які не видавалися користувачам жодного разу (усього)			
У т.ч. за причинами:			прим.
- перевидання твору, який представлено у фонді великою кількістю попередніх видань			прим.
- не викликали зацікавленості читачів			прим.
- інші (вказіть які самі)			прим.
Перелічіть книги, на які немає попиту			
1.			
2.			
3.			
4.			

Кількість відмов щодо замовлення читачами літератури за програмою «Українська книга»			
Усього	ВІДМОВ		
У т.ч. за причинами:			
- відсутня у фонді	ВІДМОВ		
- видана користувачам	ВІДМОВ		
- не знайдена	ВІДМОВ		
- загублена читачами	ВІДМОВ		
Перелічіть книги, на які є підвищений попит, але вони відсутні у фонді, або є у недостатній кількості			
1.			
2.			
3.			
4.			
Перелічіть авторів, назви творів або вкажіть тематику літератури, яку бажано було б мати у фонді вашої бібліотеки			
1.			
2.			
3.			
4.			
Кількість масових заходів з популяризації літератури, що отримана за програмою «Українська книга»	2015 р.	2016 р.	2017 р.
Усього заходів			
Форми популяризаторської і інформаційної роботи, які найчастіше використовуються у Вашій бібліотеці (підкресліть):			
виставки-експозиції нових надходжень			
презентації нових видань			
прем'єри книг			
зустрічі з авторами			
дні інформації			

"круглі столи"			
свята рідної мови			
свята української книги			
літературні конкурси			
вечори			
інші (перелічіть)			
видання листівок, плакатів, буклетів, буктрейлерів			
ведення картотеки літератури, що отримана за програмою «Українська книга»			
розміщення інформації щодо літератури, отриманої за Програмою, в періодиці, на телебаченні, на блогах, сайтах, в соціальних мережах			
Перелічіть найбільш цікаві за формами і темами заходи			
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
Кількість відвідувань масових заходів означеної тематики		2015 р.	2016 р.
Усього			

В аналітичній довідці щодо статистичних даних реалізації Програми необхідно вказати кількість бібліотек системи, кількість філій, розташованих у міській і сільській місцевості, а також кількість бібліотек, які отримали найбільше видань, а які взагалі не отримували літературу за програмою «Українська книга», або отримували її в дуже невеликій кількості. Також необхідно проаналізувати приведені у таблицях показники, привести необхідні пояснення і приклади, надати пропозиції щодо покращення комплектування фонду україномовними виданнями, їх популяризації і підвищення якості обслуговування користувачів.

АНКЕТА

Шановний читачу!

Запрошуємо Вас прийняти участь у соціологічному дослідженні «Реалізація Державної програми «Українська книга» в бібліотеках Одеської області в 2015-2017 роках. Вивчення популяризаторської діяльності і попиту на літературу, що отримана на Державною програмою», яке проводить бібліотека з метою покращення складу бібліотечних фондів за рахунок якісних україномовних видань; удосконалення форм і методів популяризації означених видань; зміцнення української мови, сприяння її вивченню і використанню; удосконалення обслуговування користувачів.

Ваші думки допоможуть внести необхідні зміни, покращити роботу бібліотеки, зробити її більш цікавою і ефективною.

Запропоновані запитання мають варіанти відповідей. Позначте ті, які відповідають Вашій думці. Якщо деякі з варіантів Вас не задовольняють, додайте свій варіант відповіді.

1. Як давно Ви користуєтесь послугами нашої бібліотеки?

до 1 року 1-3 роки 4-10 років більше 10 років

2. Вкажіть мотиви Вашого звернення до бібліотеки (*необхідне підкреслити*)

- *професійна діяльність*
- *навчання*
- *самоосвіта*
- *відпочинок*
- *інше* _____

3. Чи володієте Ви українською мовою!

Так

Ні

Планую вивчити

4. Чи задовольняє Вас укомплектованість фонду нашої бібліотеки україномовними виданнями?

Задовольняє повністю

Задовольняє частково

Не задовольняє

5. Які розділи бібліотечного фонду, на Ваш погляд, недостатньо укомплектовані (*перелічіть*)

6. Чи задовольняє Вас україномовний фонд художньої літератури?

Задовольняє повністю

Задовольняє частково

Не задовольняє

7. Твори яких авторів не вистачає у фонді бібліотеки?

8. Яким чином Ви отримуєте інформацію про нові надходження літератури за програмою «Українська книга»?

- бюлетень нових надходжень
- виставка нових надходжень
- картотека літератури, що отримана за програмою «Українська книга»
- картотека нових надходжень
- інше _____

9. Чи хотіли б Ви одержувати індивідуальну оперативну інформацію щодо нових надходжень україномовної літератури з певної тематики?

Так Ні

Якщо «так», вкажіть тему _____

10. Чи користуєтесь Ви електронним інформаційним ресурсом, представленим на сайті нашої бібліотеки за для отримання інформації щодо нових надходжень?

Так Ні

11. Чи користуєтесь Ви інтернет-сайтами для отримання інформації щодо репертуару «Української книги»?

Так Ні

12. Чи відвідуєте Ви масові заходи, що популяризують україномовну книгу?

Так Ні

13. Якщо «так», то яким формам масових заходів Ви надасте перевагу? (Підкреслити)

- виставкам-експозиціям нових надходжень
- презентаціям нових видань
- прем'єрам книг
- зустрічам з авторами
- дням інформації
- святам рідної мови
- святам української книги
- літературним конкурсам
- літературним вечорам
- іншим _____

13. Якщо ні, то чому? (необхідне підкреслити)

- тематика заходів не цікава, не актуальна
- не задовольняє місце проведення
- не задовольняє час проведення
- некомпетентність бібліотекарів
- не вистачає часу
- інше (вказати) _____

14. Що, на Ваш погляд, допоможе покращити роботу бібліотеки?

15. Повідомте деякі дані про себе (необхідне підкресліть):

Стать: *чол.* *жін.*
Вік: *до 30* *31-40* *41-60* *понад 60*
Освіта: *середня* *середня-спеціальна* *вища*
Професія, рід занять _____
Тип населеного пункту, де проживає респондент:
 місто *сmt* *селище* *село*

Заздалегідь дякуємо за участь в дослідженні!

